

LUÂN LÝ

Lời BPT - Một số không ít AH đề nghị, nếu để lại cho thế hệ thứ hai AHCC tiếp tục giữ cho LTAHCC trường tồn, thì nên có mục Luân Lý trong LT cho em đọc. Đồng thời, BPT nhận được (tháng 6/88) bài "Bốn phận làm con" của một AH ở miền Nam Pháp, và mới đây hai bài nữa : "Tự sửa mình" và "Của chung".

Bốn Phận Làm Con

Kể từ khi con mới sinh ra cho đến khi khôn lớn, cha mẹ phải nuôi nấng công trình kế biết là bao ! Mẹ thì nuôi con, bông bẻ nâng niu, phải chịu nhiều điều cực khổ. Cha thì đi làm lụng vất vả để lo cho con được no ấm.

Cha mẹ lại dạy bảo con và cho con đi học để mở mang trí tuệ. Vậy bốn phận làm con là phải thờ cha kính mẹ cho tròn chữ hiếu :

" Công cha như núi Thái sơn,
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra.
Một lòng thờ mẹ kính cha,
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con. "

Tiểu dân - Công cha mẹ -

Thằng Ba yếu. Cha mẹ nó phải chăm nom thuốc thang cho nó. Một hôm, cơn sốt đã lui, nó trông thấy cha mẹ nó ra dáng lo sợ, buồn rầu. Nó mới nghĩ bụng rằng : "Cha mẹ thương ta hết lòng như thế, vậy mà khi ta khoẻ mạnh, có giúp để cha mẹ được việc gì thì đã kể công. Rõ thật là

Cha mẹ nuôi con bằng trời bằng bể,
Con nuôi cha mẹ con kể từng ngày.

Cha mẹ nuôi con công trình khó nhọc biết bao, đạo làm con há lại không mong báo đền chút đỉnh. Vậy từ nay trở đi, ta phải ăn ở cho tròn chữ hiếu để cho cha mẹ được thoải lòng".

Ba nghĩ như thế rồi thì thấy trong người khoan khoái như đã làm được điều gì rất hay, rất phải vậy.

Bí chủ - Trong đời người, không ai thương ta bằng cha mẹ ta cả.

Khi ta ốm đau, cha mẹ ta rất lo âu, lo chạy chữa thuốc thang cho ta. Cha mẹ thương ta, muốn cho ta được luôn luôn khoẻ mạnh, muốn cho ta chăm lo học hành để được đỗ đạt, có tương lai tươi đẹp bảo đảm đời sống và hạnh phúc của ta. Khi cha mẹ nghe tin ta thi đậu thì cha mẹ rất mừng.

Vì thương ta nên cha mẹ hay dạy ta điều hay phải làm, điều dở phải tránh, có lúc cha mẹ vì nóng giận phải rầy la, mắng chửi ta. Nếu ta là người con có hiếu, ta chẳng vì đó mà lại giận cha mẹ ta, mặc dù có bị rầy oan đi nữa. Ta hiểu rằng cha mẹ thương ta mới rầy la dạy dỗ ta. Ta cần suy nghĩ lại hành động của ta và cố gắng đứng làm gì cho cha mẹ ta buồn nữa, đó là bốn phận làm con. Bốn phận ta là con, ta phải biết tôn kính cha mẹ, không được phép nói lớn tiếng với cha mẹ. Nếu cần thì phải ôn tồn lễ phép giải thích với cha mẹ ý kiến của mình để cùng nhau thảo luận tìm biện pháp lợi ích cho mình, cho gia đình mình. Đó mới đúng là bốn phận làm con hiếu thảo.

Theo "Luân lý giáo khoa thư"

Tu Sửa Mình

Thấy người hay thì phải cố mà bắt chước, thấy người dở thì phải tự xét xem mình có dở như thế không để mà sửa đổi. Chính mình có điều hay thì phải cố mà giữ lấy; chính mình có điều dở thì phải cố mà trừ đi.

Người chê ta mà chê phải tức người đó là thấy ta; người khen ta mà khen phải tức là bạn ta; còn người nịnh hót ta, họ lại là người cừu địch hại ta.

Cho nên người tài đức trọng thấy, quý bạn và rất ghét cừu địch, thích làm điều phải mà không chán, nghe lời can mà biết tự răn mình.